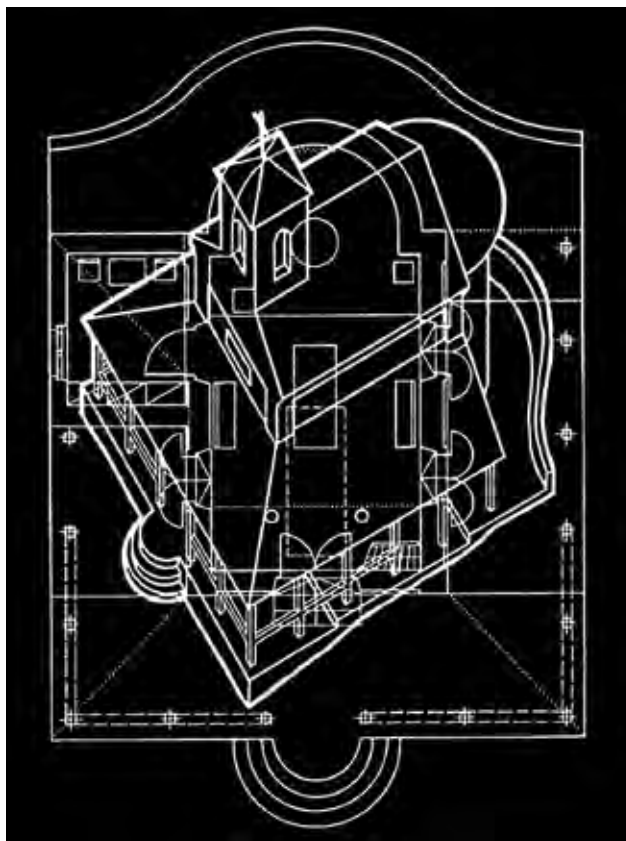

Trianon 1920–2020

RAINER PÉTER ÉPÍTÉSZ-BELSŐÉPÍTÉSZ VIRTUÁLIS KIÁLLÍTÁSA

Rainer Péter többgenerációs művészcsalád fia, aki sokrétű művészi örökségét csodálatosan ki tudta bontakoztatni. Nagy szerepe volt ebben a családnak, és annak a kornak, amelyben gyermek- és ifjúkorát töltötte. A második világháborút követő kommunista rendszerváltás első évében látta meg a napvilágot, tehát az első eszmélődései a diktatúra legkegyetlenebb éveire esnek. Az 1956-os forradalmunk és szabadságharcunk tíz dicső napja idején csak hétéves, de annak lényegét, az örömet, a hősiességet, a szabadságot életre szólóan átérzte. Azután jöttek a véres diktatúra különböző színezetű évtizedei, amelyeket ő egyre érettebb fejjel, egyre nyitottabb szemmel közelebbről látott, és átélt. Mindenekelőtt anyai nagyapjának, Gadányi Jenő (1896–1960) festőművésznek, az 1920-as évektől a magyar művészeti élet kiemelkedő egyéniségének hősiesség helyállása volt meghatározó és példamutató számára. Őt, az Európai Iskola egyik alapítóját, az Iparművészeti Főiskola tanárát 1949-ben eltávolították állásából. Békásmegyeryi remeteségében, Kassák Lajos szomszédságát és barátságát élvezve – tartva egymásban a lelket – töretlenül alkotott. Az első világháborút végigküzdő, megsebesülő, a második világháborúban hétszer behívott, embereket mentő és '56-ot is átélt bölcs hazafi hitt az igazságban és a jövőben. S ezt megérezte közelében az elemista unoka, Rainer Péter. Az ő művészi tehetsége korán megnyilatkozott – másfél éves kora óta rajzol –, ami szerencsésen párosult a műszaki érdeklődéssel, így építésznek készült. Az érettségi utáni továbbtanulás azonban nem kis nehézségbe ütközött a proletárdiktatúra éveiben az értelmiségi család gyermekének. 1974-ben, 25 évesen – négyeszeri próbálkozás, és két év sorkatonai szolgálat után – nyert felvételt a Magyar Iparművészeti Főiskola építész szakára, az intézmény főigazgatója, majd rektora akkor Pogány Frigyes volt, a nemzetközi tekintélyű

jeles építész, városrendező és műemlékvédelmi szakember. Hatalmas irodalmi munkássága mellett generációkat nevelt a magyar építészeti számára, a fiataloknak az építészeti társművészeteket, mindenekelőtt a művészettörténetet, de a kultúra egészét is magába foglaló *hivatás* lett. Pogány tanár úr nemcsak szakembereket képzett, hanem igaz embereket, magyar hazafiakat is nevelt, elsősorban élete példájával.

RAINER Péter: Sepsiszentgyörgyi Trianon-kápolna terve
Péter RAINER: Plan of the Trianon chapel, Sepsiszentgyörgy (Sfântu Gheorghe) | 1984
Fotó: Rainer Péter

Rainer Péter a számos kitűnő tanítvány egyike, akit Pogány Frigyes igen megerősített hazulról hozott világnézetének helyességében és az építészhivatás sokrétű feladatában. Mindmáig példaképének tekinti őt. Ahhoz, hogy az építész széles körű feladatát betölthesse, folyamatosan tovább képezi magát, közben több posztgraduális diplomát szerzett a munkája mellett. Így vált műemlékvédelmi szakmérnöké, akinek ma történelmi és népi épített örökségünk számos darabjának megőrzését és újrahasznosítását köszönhetjük.

Szent Márton római katolikus templom, Kisújbánya.
Helyreállítás: RAINER Péter | Saint Martin's Roman Catholic church, Kisújbánya. Restoration: Péter RAINER | 2010
Fotó: Rainer Péter

Megemlítjük a *szécsényi Forgách-kastély*, a *hollókői parasztporták*, a budapesti *Öntödei Múzeum* és a *nagykőrösi református templom* méltó műemléki helyreállítását.

Gazdag életművének minden alkotását az anyag, a szerkezet, a forma, a szín és a tartalom egységére való törekvés jellemzi. Mindig szem előtt tartotta a szakmai alázatot, a hagyományt, a célszerűséget, az egyszerűséget, a visszafogottságot, a gazdaságosságot, az esztétikumot és a hely szellemét.

Hogy mennyire szíven viselte múltunk beszédes építészeti emlékeinek megmentését és megőrzését, az két példával is illusztrálható. A Vác város vasútállomásának területén 2013 első felében még álló, az 1846-ban

megindult első hazai vasútvonal emlékét őrző, 160 éves történelmi értéket képviselő állomásépületek megmentéséért küzdött a város főépítészeként. S amikor a város vezetősége már nem támogatta ebbéli munkáját, lemondott állásáról, és magánemberként küzdött tovább, míg el nem bontották az állomás közel harminc (!) épületét.

RAINER Péter: Trianon-kápolna II. (makett)
Péter RAINER: Trianon chapel II (mock-up) | 2014, fa, papír, 11 x Ø 9 cm
Fotó: Rainer Péter

Az egyedülálló, Esztergom-Kovácsiban található, hatalmas Szent István kori bazilika alapfalainak megmentéséért, állagmegóvásáért és méltó módon történő bemutatásáért már csak mint nyugdíjas magyar állampolgár küzdhetett többekkel együtt. A rom végleges eltüntetését és elépítését sikerült megakadályozniuk, de az állagvédelem és a helyreállítás még várat magára.

Múlt nélkül nincs jövő, alap nélkül nincs felépítmény – vallja és hirdeti rendületlenül.

Ez az új életszakasz, a szabadabb, rugalmasabb időbeosztás csak fokozott lendületet adott nemzetmentési, nemzetépítési hivatása számára. Immár kilencedik éve töretlen aktivitással küzd a gyökereink, a történelmünk, építészeti és tárgyi emlékeink, a mindennapjaink, régi munkaeszközeink megmentéséért és újrahasznosításáért.

Fiatalos lendülettel és kifogyhatatlan formai gazdagsággal készíti terveit, makettjeit, írja felhívásait, amelyekkel a honfitársak lelkiismeretét igyekszik felébreszteni. Kiváló

RAINER Péter: U(n)gar – Ásólapátkereszt
Péter RAINER: U(n)gar – Shovel cross
2019, fa, fém, 132x42x14 cm
Fotó: Rainer Péter

RAINER Péter: A jó pásztor – Gereblyekereszt
Péter RAINER: The good shepherd – Rake cross
2019, fa, 180x80x15 cm
Fotó: Rainer Péter

RAINER Péter: Kiűzetés – Seprőkereszt
Péter RAINER: Exile – Broom cross
2019, fa, 132x42x12 cm
Fotó: Rainer Péter

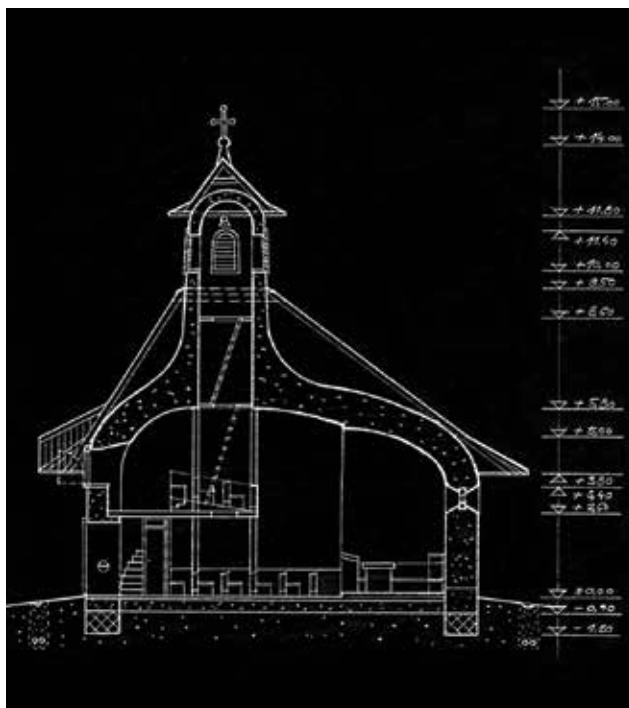

RAINER Péter: A jó kormányos – Evezőkereszt
Péter RAINER: The good helmsman – Oar cross
2019, fa, fém, 132x42x14 cm
Fotó: Rainer Péter

szakrális ösztömvészeti-műemlékvédelmi konferenciákat szervez évről évre a FUGA Budapesti Építészeti Központban, amelyeket filozófiai-teológiai előadás vezet be és színvonalas zenei műsor foglal keretbe. Alkotásait továbbra is, éppúgy, mint 1974 óta, rendszeresen bemutatja egyéni és csoportos kiállításokon.

RAINER Péter: Trianon 3hajós kápolna
Péter RAINER: Trianon 3-aisle chapel
2016, fa, fém, üveg, magasság: 254 cm
Fotó: Rainer Péter

RAINER Péter: Trianon. Ökumenikus szalmabála templom terve
Péter RAINER: Trianon. Plan of a straw-bale ecumenical church | 2019
Fotó: Rainer Péter

RAINER Péter: Esztergom-kovácsi bazilikom jelölése (makett)
Péter RAINER: Symbol of the Esztergom-Kovácsi basilica ruin (mock-up)
2018, papír, fa, 19x30x30 cm
Fotó: Rainer Péter

2006 és 2008 nyarán a Felvidéken és Nyugat-Galíciában zarándokúton vett részt, öccse, Rainer Pál történész-muzeológus szervezésében. Céljuk az első világháborús csataterék és a Trianonnal elcsatolt területek magyar emlék(hely)einek felkeresése, a fotódokumentálás, az össznemzeti emlékezés és gyász ébresztése, megtartása, határon innen és túl. Akkor még nem tudta, de ez is egyfajta felkészülés volt...

Így született meg a jelen trianoni évfordulóra pompás kiállítási terve. Az ezeréves országunk szétdarabolásának 100. évfordulója minden magyar embert megállásra, elszámolásra késztet. Rainer Péter is számba vette eddigi alkotásait. Örömmel látja, hogy milyen egységet képeznek. Ezt mutatja be: a terem közepén, a földön az ezeréves Magyar Királyság térképe a csonkolások jelölésével – négyzetkilométer és emberfő adataival. Felette – azt védve – egy úgynevezett *3hajós kápolna* pompás fakonstrukciója áll, melynek csúcsát a kettős kereszt és nemzeti színű zászlónk koronázza. Ez a szakrális tér, az Isten háza, magasan kiemelkedik a körülötte a földön és a falakon lévő kapasó-, lapát-, seprő- és gereblyekeresztek közül, amelyek állva, dőlve, fekvve, egy százéves, régi temetőt idéznek. A felirat is a régi: Feltámadunk! Valamennyi régi munkaeszköz újrahasonosítását a Kereszt jele szentesíti – utalva Hazánk és Európa ősi keresztény gyökereire –, amelyben benne van a Feltámadás biztos hite. Rainer Péter egész munkásságából, éppen úgy, mint a megjelenéséből, vidám egyéniségéből – minden nehézség ellenére – a Remény sugárzik.

PROKOPP Mária
művészettörténész